

A BIZOTTSÁG 152/2013/EU FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2012. december 19.)

a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó tőkekövetelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Központi Bank véleményére⁽¹⁾,tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁽²⁾ és különösen annak 16. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 648/2012/EU rendelet – többek között – a központi szerződő felekre vonatkozó prudenciális követelményeket állapít meg, hogy biztosítsa biztonságos és stabil működésüket, valamint a tőkekövetelményeknek való mindenkor megfelelésüket. Tekintettel arra, hogy az elszámolási tevékenységekkel összefüggő kockázatok fedezetére nagy részben célirányos források állnak rendelkezésre, ezek a tőkekövetelmények annak biztosítására szolgálnak, hogy a központi szerződő fél mindenkor kellően feltőkésített legyen mindazon hitel-, partner- és piaci kockázatokkal, illetve működési, jogi és üzleti kockázatokkal szemben, amelyek fedezetére nem állnak még rendelkezésre célirányos források, valamint hogy szükség esetén képes legyen tevékenységeinek rendezett felszámolására vagy szerkezetének átalakítására.
- (2) A szabályozási technikai standardok kidolgozása során különösen tekintettel kell lenni a hitelintézetekre és a befektetési vállalkozásokra alkalmazandó tőkekövetelményekre, mivel a központi szerződő felek a fedezettel nem rendelkező tevékenységek gyakorlása során hasonló kockázatoknak vannak kitéve, mint a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások. Emellett figyelembe kell venni a Fizetési és Elszámolási Rendszerek Bizottsága és az Érték-papír-felügyelet Nemzetközi Szervezete által kiadott, a pénzügyi infrastruktúrára vonatkozó elveket (a továbbiakban: CPSS-IOSCO-elvek) is. Ahhoz, hogy a központi szerződő felek képesek legyenek tevékenységeik rendezett felszámolására vagy átstrukturálására, elegendő forrással kell rendelkezniük ahhoz, hogy működési költségeiket megfelelő ideig fedezni tudják. Ezen időszak alatt a központi szerződő félnek képesnek kell lennie arra, hogy intézkedéseket tegyen lényeges működési folyamatok átszervezésére, ideértve az újratőkésítést, a vezetés leváltását, az alkalmazott üzleti stratégiák, valamint a költség- és díjszerkezetek felülvizsgálatát, a nyújtandó szolgáltatások átalakítását, az elszámolási portfólió értékesítését, az összeolvadást egy másik központi szerződő

féllel, vagy az elszámoláshoz kapcsolódó tevékenységek átruházását egy másik központi szerződő félre. A központi szerződő fél köteles tevékenységeit a felszámolás vagy átstrukturálás idején is folytatni. Egy ilyen helyzetben bizonyos költségek, például az értékesítési költségek csökkenhetnek, míg egyéb, pl. jogi költségek emelkedhetnek. Ezért az éves működési költségek bruttó összege megfelelő közelítő értéknek tekinthető a központi szerződő fél tevékenységeinek felszámolása vagy átstrukturálása során felmerülő tényleges költségek megállapításakor. Tekintettel a központi szerződő felek által alkalmazott számviteli gyakorlatok sokféleségére, a működési költségek fogalma a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁾ szerint elfogadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardoknak (International Financial Reporting Standards – IFRS) vagy az ezen a területen alkalmazandó, korlátozott számú, uniós jogi előírásnak megfelelően értelmezendő.

- (3) Mivel a központi szerződő fél tőkéjének a 648/2012/EU rendelet 16. cikke (2) bekezdésének értelmében mindenkor elegendőnek kell lennie a tevékenységek rendezett felszámolása és a vonatkozó kockázatok elleni megfelelő védelem biztosítására, olyan korai előrejelző eszköz létrehozására van szükség, amely a tőkekövetelmény 110 %-ának megfelelő bejelentési küszöbérték meghatározásával lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára, hogy megfelelő időben, előzetesen tudomást szerezzenek olyan helyzetekről, amikor a központi szerződő fél tőkéjének szintje megközelíti a tőkekövetelményre vonatkozó értéket.
- (4) Eltekintve a működési kockázatnak való kitettség számszerűsítésének nehézségeitől, a központi szerződő felekre vonatkozó tőkekövetelmények meghatározása során a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁾ jelenti a megfelelő viszonyítási alapot. Összhangban a 2006/48/EK irányelvvel, a működési kockázat meghatározásának magában kell foglalnia a központi szerződő felekre vonatkozó tőkekövetelményekről szóló technikai standardokra tekintettel fennálló jogi kockázatot is.
- (5) A 2006/48/EK irányelv és a befektetési vállalkozások és hitelintézetek tőkemegfeleléséről szóló, 2006. június 14-i 2006/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁵⁾ megfelelő viszonyítási alapot jelentenek a célirányos források által nem fedezett hitel-, partner- és piaci kockázatok fedezésének céljából meghatározott tőkekövetelmények létrehozása során, mivel a fenti kockázatok hasonlóak azokhoz, amelyeknek a hitelintézetek és a befektetési vállalkozások ki vannak téve.

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.⁽²⁾ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.⁽³⁾ HL L 243., 2002.9.11., 1. o.⁽⁴⁾ HL L 177., 2006.6.30., 1. o.⁽⁵⁾ HL L 177., 2006.6.30., 201. o.

- (6) A 648/2012/EU rendelet 52. és 53. cikkének teljesülése esetén a központi szerződő feleknek nem kell tőkével rendelkezniük az interoperabilitási megállapodásból eredő kereskedési kitétségek és a garanciaalaphoz való hozzájárulások vonatkozásában. Amennyiben azonban az említett cikkekben meghatározott követelmények nem teljesülnek, a központi szerződő felek számára további kockázatokat okozhatnak a köztük lévő kapcsolatok olyan esetekben, amikor az általuk nyújtott biztosítókra nem terjed ki teljes körű védelem vagy ezek nem „csődsemllegesek”, továbbá, ha a garanciaalaphoz való hozzájárulások kockázatnak vannak kitéve az átvévő központi szerződő fél klíringtagjának nemteljesítése miatt. Ezért ilyen esetekben tőkekövetelményeket kell alkalmazni a garanciaalaphoz való hozzájárulásokra és a más központi szerződő felekkel szembeni kereskedési kitétségekre is. Az áterjedési hatás elkerüléséhez a más központi szerződő felek garanciaalapjához nyújtott hozzájárulásokra általánosságban óvatosabb előírásokat kellene alkalmazni, mint a hitelintézeteknek a központi szerződő felekkel szembeni kitétségeire. Egy központi szerződő félnek egy másik központi szerződő fél garanciaalapjához való hozzájárulásként nyújtott saját forrásait nem kell figyelembe venni a 648/2012/EU rendelet 16. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában, mivel ezek befektetésére nem a befektetési politikának megfelelően kerül sor. Továbbá el kell kerülni, hogy ezeket az eszközöket kétszer számolják el az ilyen hozzájárulásokból eredő, kockázattal súlyozott kitétségek kiszámítása során.
- (7) A rendezett felszámoláshoz szükséges idő szigorúan az adott központi szerződő fél által nyújtott, az elszámoláshoz kapcsolódó szolgáltatásoktól, valamint attól a piaci környezettől függ, amelyben a központi szerződő fél tevékenységét folytatja, különösen akkor, ha szolgáltatásait átveheti egy másik központi szerződő fél. Ezért a felszámoláshoz szükséges hónapok számát a központi szerződő fél saját, az illetékes hatóság jóváhagyását igénylő számításai alapján kell megállapítani. A tőkekövetelmények prudens szintjének biztosításához a felszámoláshoz szükséges időtartamot legalább hat hónapban kell meghatározni.
- (8) Az üzleti kockázat azt a kockázatot jelöli, amelyet a központi szerződő fél saját hatékonysága és az általános üzleti feltételeket érintő, olyan lehetséges változások alapján visel, amelyek előreláthatólag a bevételek csökkenését vagy a kiadások emelkedését eredményezik, és ennek következtében a központi szerződő fél pénzügyi helyzetének romlását vonják maguk után, továbbá olyan veszteségeket idéznek elő, amelyeket a központi szerződő fél tőkéjével szemben el kell számolni. Mivel az üzleti kockázat szintje nagyban függ az egyes központi szerződő felek sajátos helyzetétől, és különböző tényezők, például a nem hatékony eljárások, a kedvezőtlen piaci környezet, a technológiai haladásra adott elégtelen reakciók vagy az üzleti stratégia hiányos végrehajtása is befolyásolhatják, a tőkekövetelményeket a központi szerződő fél saját, az illetékes hatóság jóváhagyását igénylő számításai alapján kell megállapítani. A tőkekövetelmények prudens szintjének biztosításához be kell vezetni egy alsó küszöbértéket.
- (9) Az Európai Bankhatóság (EBH) az e rendelet alapját képező technikaistandard-tervezetek benyújtását megelőzően szorosan együttműködött a Központi Bankok Európai Rendszerével (KBER), és konzultációkat folytatott az Európai Értékpapírpiaci Hatósággal (EÉPH). Az EBH emellett nyilvános konzultációt folytatott a szabályozási technikaistandard-tervezetekről, elemezte az ezekkel összefüggésben felmerülő, esetleges költségeket és hasznokat, és kikérte az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 37. cikke alapján létrehozott banki érdek-képviseleti csoport véleményét.
- (10) Ez a rendelet az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankfelügyeleti Hatóság) által az Európai Bizottságnak benyújtott szabályozási technikaistandard-tervezeten alapul,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tőkekövetelmények

(1) A központi szerződő félnek olyan, az eredménytartalékot és tartalékokat tartalmazó tőkével kell rendelkeznie, amely mindenkor megegyezik a következőkben felsorolt elemek összegével, vagy meghaladja azt:

- a) a központi szerződő félnek a 2. cikknek megfelelően kiszámított, a központi szerződő fél tevékenységeinek felszámolására vagy átstrukturálására vonatkozó tőkekövetelményei;
- b) a központi szerződő félnek a 3. cikknek megfelelően kiszámított, a működési és jogi kockázatokra vonatkozó tőkekövetelményei;
- c) a központi szerződő félnek a 4. cikknek megfelelően kiszámított, a hitel-, partner- és piaci kockázatokra vonatkozó tőkekövetelményei;
- d) a központi szerződő félnek az 5. cikknek megfelelően kiszámított, az üzleti kockázatra vonatkozó tőkekövetelményei.

(2) A központi szerződő fél eljárásokat vezet be valamennyi olyan kockázati forrás feltárására, amelyek kihatással lehetnek folyamatban lévő feladatai ellátására, és felméri a bevételeket és kiadásokat, továbbá a tőkeszintjét érintő esetleges kedvezőtlen hatások valószínűségét.

(3) Ha a központi szerződő fél tőkéjének összege az (1) bekezdésnek megfelelően a tőkekövetelmények 110 %-ánál, vagy 7,5 millió EUR (a továbbiakban: bejelentési küszöbérték) 110 %-ánál alacsonyabb szintre csökken, a központi szerződő fél azonnal értesíti az illetékes hatóságot, majd mindaddig legalább hetente közli az illetékes hatósággal a tőke szintjére vonatkozó friss adatot, ameddig a rendelkezésére álló tőke ismét meghaladja a bejelentési küszöbértéket.

(4) Az írásos bejelentés a következő elemeket tartalmazza:

- a) annak oka, hogy a központi szerződő fél tőkéje a bejelentési küszöbérték alatti szintre csökkent, és a központi szerződő fél pénzügyi helyzetére vonatkozó, rövid távú kilátások ismertetése;

⁽¹⁾ HL L 331., 2010.12.15., 12. o.

- b) azoknak az intézkedéseknek az átfogó leírása, amelyeket a központi szerződő fél a tőkekövetelményeknek való folyamatos megfelelés biztosítására szándékozik elfogadni.

2. cikk

A tevékenységek felszámolására vagy átstrukturálására vonatkozó tőkekövetelmények

(1) A központi szerződő fél bruttó éves működési költségeit elosztja tizenkettővel, hogy így meghatározza bruttó havi működési költségeit, majd a kapott számot beszorozza a tevékenységeinek felszámolásához vagy átstrukturálásához szükséges, a 2. cikk szerint megállapított időtartammal. E számítás eredménye határozza meg a központi szerződő fél tevékenységeinek rendezett felszámolása vagy átstrukturálása biztosításához szükséges tőke összegét.

(2) A tevékenységek felszámolásához vagy átstrukturálásához szükséges, az (1) bekezdésben említett időtartam meghatározáshoz a központi szerződő fél jóváhagyás céljából benyújtja az illetékes hatóságnak (összhangban annak a 648/2012/EU rendelet III. címében meghatározott hatásköreivel) a tevékenységei felszámolásához vagy átstrukturálásához szükséges megfelelő időtartamra vonatkozó saját számításait. A kiszámított időtartamnak – stresszhelyzeti piaci körülmények esetén is – elegendőnek kell lennie a központi szerződő fél tevékenységeinek rendezett felszámolásához vagy átstrukturálásához, működésének átszervezéséhez, elszámolási portfóliójának értékesítéséhez vagy az elszámolással kapcsolatos tevékenységeknek egy másik központi szerződő félre történő átruházásához. A fenti időszak kiszámítása során tekintettel kell lenni a központi szerződő fél pozícióinak likviditására, méretére, lejárat szerkezetére, az ezeket érintő, adott esetben felmerülő, határokon átnyúló akadályokra, valamint az elszámolt termékek típusára. A központi szerződő fél tevékenységeinek felszámolásához vagy átstrukturálásához szükséges és a tőkekövetelmény kiszámításakor alapul vett időtartam legalább hat hónap.

(3) A központi szerződő fél a tevékenységeinek felszámolásához vagy átstrukturálásához szükséges megfelelő időtartam kiszámításakor általa alapul vett feltételezések bármely lényeges változása esetén aktualizálja, majd jóváhagyás céljából benyújtja számításait az illetékes hatósághoz.

(4) E cikk alkalmazásában a működési költségek fogalma az 1606/2002/EK rendelet szerint elfogadott nemzetközi pénzügyi beszámolási standardoknak (IFRS), a 78/660/EGK ⁽¹⁾, a 83/349/EGK ⁽²⁾ és a 86/635/EGK ⁽³⁾ tanácsi irányelvnek, vagy egy harmadik ország – az 1569/2007/EK bizottsági rendelet ⁽⁴⁾ összhangban a nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokkal egyenértékűnek tekintett – általánosan elfogadott elszámolási elveinek vagy egy harmadik ország a nevezett rendelet 4. cikke alapján engedélyezett elszámolási standardjainak megfelelően értelmezendő. A központi szerződő felek az éves pénzügyi kimutatásukból származó legfrissebb, auditált adatokat használják.

3. cikk

A működési és jogi kockázatokra vonatkozó tőkekövetelmények

(1) A központi szerződő fél az 1. cikkben említett működési – köztük a jogi – kockázatokra vonatkozó tőkekövetelmények

⁽¹⁾ HL L 222., 1978.8.14., 11. o.

⁽²⁾ HL L 193., 1983.7.18., 1. o.

⁽³⁾ HL L 372., 1986.12.31., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 340., 2007.12.22., 66. o.

kiszámításához, a 2006/48/EK irányelvnek megfelelően és a (2)–(7) bekezdésben rögzített korlátozások mellett az alapvető mutató módszerét alkalmazza vagy fejlett mérési módszereket használ.

(2) A központi szerződő fél a működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény kiszámításához, a 2006/48/EK irányelv 103. cikkének megfelelően az alapvető mutató módszerét alkalmazhatja.

(3) A központi szerződő fél jól dokumentált rendszert vezet be a működési kockázat értékelésére és kezelésére, a rendszerhez rendelt egyértelmű felelősségekkel. Ez a rendszer meghatározza a működési kockázattal szembeni kitettséget, és nyomon követi a vonatkozó működési kockázati adatokat, beleértve a jelentős veszteségekkel kapcsolatos adatokat is. A rendszert rendszeresen felülvizsgálatnak kell alávetni, amelyet egy, a felülvizsgálat elvégzéséhez szükséges ismeretekkel rendelkező független fél hajt végre.

(4) A központi szerződő fél működési kockázatának értékelésére szolgáló rendszert szorosan integrálni kell a központi szerződő fél kockázatkezelési folyamataiba. A rendszer eredményei a központi szerződő fél működési kockázati profiljának felügyeletére és ellenőrzésére szolgáló folyamatok szerves részét képezik.

(5) A központi szerződő fél a felső vezetés részére történő jelentéstétel olyan rendszerét vezeti be, amely keretében az intézményen belüli érintett funkciók működési kockázattal kapcsolatos jelentéseket kapnak. A központi szerződő fél eljárásokat vezet be a vezetői jelentésekben foglalt információknak megfelelő intézkedések végrehajtására.

(6) A központi szerződő fél továbbá kérelmezheti illetékes hatóságánál a fejlett mérési módszerek alkalmazásának engedélyezését. Az illetékes hatóság engedélyezheti, hogy a központi szerződő fél – összhangban a 2006/48/EK irányelv 105. cikkével – a működési kockázat mérésére szolgáló saját rendszerein alapuló, fejlett mérési módszereket alkalmazzon.

(7) A működési kockázatra vonatkozó tőkekövetelmények kiszámításához a (6) bekezdésben meghatározott fejlett mérési módszereket alkalmazó központi szerződő feleknek olyan tőkével kell rendelkezniük, amelynek összege mindenkor megegyezik a (2) bekezdés szerinti alapvető mutató módszerének használatával megállapított tőkekövetelmény 80 %-ával, vagy meghaladja azt.

4. cikk

A 648/2012/EU rendelet 41–44. cikkében említett célirányos pénzügyi források által nem fedezett hitel-, partner- és piaci kockázatokra vonatkozó tőkekövetelmények

(1) A központi szerződő fél az 1. cikkben említett tőkekövetelményeit a hitel- és partnerkockázatokból eredő súlyozott kitettségek 8 %-ának, és a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelvvel összhangban kiszámított, a piaci kockázatokra vonatkozó tőkekövetelmények összegében határozza meg, a (2)–(5) bekezdésben rögzített korlátozások mellett.

(2) A 648/2012/EU rendelet 41–44. cikkében említett célirányos pénzügyi források által nem fedezett piaci kockázatokra vonatkozó tőkekövetelmények kiszámításához a központi szerződő fél a 2006/49/EK irányelv I–IV. mellékletében meghatározott módszereket alkalmazza.

(3) A 648/2012/EU rendelet 41–44. cikkében említett célirányos pénzügyi források által nem fedezett piaci kockázatokra vonatkozó súlyozott kitettségek kiszámításához a központi szerződő fél a 2006/48/EK irányelv 78–83. cikkében meghatározott standard módszert alkalmazza.

(4) A 648/2012/EU rendelet 41–44. cikkében említett célirányos pénzügyi források által nem fedezett partnerkockázatokra vonatkozó súlyozott kitettségek kiszámításához a központi szerződő fél a 2006/48/EK irányelv III. mellékletének 3. részében meghatározott, piaci árazás módszerét és a 2006/48/EK irányelv VIII. mellékletének 3. részében meghatározott, pénzügyi biztosítékok összetett módszerét használja, a felületeleti volatilitási korrekciós tényezők alkalmazása mellett.

(5) Ha nem teljesül a 648/2012/EU rendelet 52. és 53. cikkében említett valamennyi feltétel, és ha a központi szerződő fél nem használja saját forrásait, a központi szerződő félnek 1 250 %-os kockázati súlyt kell alkalmaznia a valamely

másik központi szerződő fél garancialapijához nyújtott hozzájárulásokból adódó kitettségekre, és 2 %-os kockázati súlyt a valamely másik központi szerződő féllel szembeni kereskedési kitettségekre.

5. cikk

Az üzleti kockázatra vonatkozó tőkekövetelmények

(1) A központi szerződő fél jóváhagyás céljából benyújtja az illetékes hatóságnak (összhangban annak a 648/2012/EU rendelet III. címében meghatározott hatáskörével) az azon veszteségek fedezéséhez szükséges tőkére vonatkozó saját számításait, amelyek a központi szerződő fél üzleti modelljére vonatkozó, ésszerűen előrelátható, kedvezőtlen forgatókönyveken alapuló üzleti kockázatból erednek.

(2) Az üzleti kockázatra vonatkozó tőkekövetelmény megegyezik a központi szerződő fél jóváhagyott számításával, és nem lehet alacsonyabb, mint a bruttó éves működési költségek 25 %-a. E cikk alkalmazásában a bruttó éves működési költségeket a 2. cikk (4) bekezdésével összhangban kell értelmezni.

6. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2012. december 19-én.

a Bizottság részéről

az elnök

José Manuel BARROSO